

VERKSAMHETS- BERÄTTELSE 2024

SVENSKA HEMSLÖJDSFÖRENINGARNAS RIKSFÖRBUND

Hemslojden

Hemslöjdens verksamhetsberättelse för 2024 är en uppföljning av verksamhetsplanen för 2024. Den utgår i sin tur från ändamålsparagrafen i SHR:s stadgar och från den gemensamma verksamhetsinriktningen för 2024–2025, som förbundsstämman beslutade om 2023. Inriktningens övergripande mål är att:

- Hemslöjdens folkbildande roll ska stärkas
- Hemslöjden kan och ska bidra till ett hållbarhet samhälle
- Hemslöjden bidrar till människors hälsa

KONTAKT

HEMSLÖJDEN

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund
Åsögatan 122, 116 24 Stockholm
Telefon: 08 545 494 50
E-post: info@hemslojden.org
www.hemslojden.org

INNEHÅLL

ÅRET I SIFFROR	4
STYRELSEORDFÖRANDEN HAR ORDET	5
SVENSKA HEMSLÖJDSFÖRENINGARNAS RIKSFÖRBUND	
Organisation	7
Förbundsstämman och förbundsstyrelsen	8
Styrelsens sammansättning	9
Riksförbundets kansli	11
Ekonomi	12
Nätverk och samverkan	13
VERKSAMHETEN 2024	
Ackrediterad NGO inom ramen för Unesco	15
Verksamhet för allmänheten	16
Verksamhet för föreningarna	22
Verksamhet för utövande slöjdare	24
INFORMATION OCH KOMMUNIKATION	
Opinionsbildning	27
Utåtriktade kanaler	28
MEDALJER, DIPLOM OCH FÖRTJÄNSTMÄRKE	
Bakgrund och information	31
HEMSLÖJD MEDIA SVERIGE AB	33

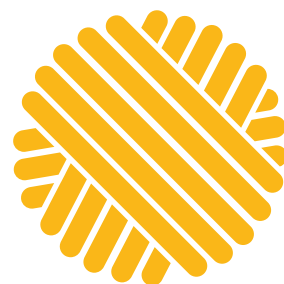
ÅRET I SIFFROR

- ◆ Under 2024 genomförde Riksförbundet **15** webinarier med totalt **694** deltagare.
- ◆ **10** stipendier delades ut till en sammanlagd summa av **175 000** kronor.
- ◆ Nästan **200 000** användare har nåtts av våra inlägg på Facebook och Instagram.

Hemslöjdens medlemmar 2024

3 riksföreningar
24 länsförbund/länsföreningar
63 lokala hemslöjdsföreningar
13 941 enskilda medlemmar

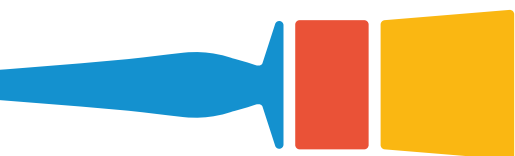

96 696

unika visningar i
Hemslöjdens samlingar
på Digitalt museum

**9 gesällbrev
och 7 mästarbrev**

delades ut 2024

STYRELSEORDFÖRANDEN HAR ORDET

Vissa år kan betraktas som märkesår också i en ideell förenings historiebok. Så är det, för SHR, med år 2024!

2024 var året då Unesco utsåg Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund till en ackrediterad NGO, Non Governmental Organization. Hemslöjdsrörelsen har ju i hela den drygt 110 år långa historien fört kunskap vidare om traditioner, material och tekniker. Beslutet i Unescos generalförsamling var ett tydligt erkännande av detta arbete och den stora kunskap som finns inom den svenska hemslöjdsrörelsen. Det gav SHR än större auktoritet och kraft att, i en expert- och rådgivande roll, föra arbetet med tryggheten av det immateriella kulturarvet vidare på den svenska och den internationella arenan.

Under 2024 kunde vi också glädjas åt att inte mindre än nio slöjdtekniker fördes in på den svenska förteckningen över levande kulturarv. Slöjd är ett alltså ett mycket tydligt exempel på ett kulturarv som i högsta grad är levande i vårt land och SHR kunde under 2024 dela ut stipendier till tio unga slöjdare som med genuin kunskap vill utveckla slöjden vidare.

Politiker, experter och myndigheter talar ofta om civilsamhällets betydelse. Men stödet till ideella krafter, till främjandet av slöjd och hemslöjd måste manifesteras inte bara i vackra ord. En viktig del i Riksförbundets arbete under 2024 har därför varit att i olika sammanhang tala om att statens bidrag till det ideella kulturlivet är en förutsättning för ett fortsatt levande och relevant kulturliv i hela landet och för att alla ska ha möjlighet att delta i det. Ett återställande och en uppräknings av organisationsbidraget till SHR är nödvändigt.

Ett flertal möten av informerande och opinionsbildande karaktär har genomförts under året och SHR har, bland annat, lämnat remissyttranden både vad gäller folkbildningsutredningen och utredningen om Kultursamverkansmodellen, samt vad gäller Statskontorets översyn av nämndmyndigheter.

Statens bidrag till det ideella kulturlivet är en förutsättning för ett fortsatt levande och relevant kulturliv i hela landet.

Flera av våra medlemsföreningar har firat jubileer under året och under Hemslöjdens dag i september var prova-på-aktiviteter i fokus. Ett annat exempel på en möjlighet att lära nytt var det teknikhäfte om träden och slöjden som publicerades under hösten i anslutning till projektet om skogens material. Till de glädjande nyheterna under 2024 hör också att ekonomin i bolaget Hemslöjd Media Sverige AB har stabiliserats.

Under 2025 ska, enligt den av stämman 2023 beslutade verksamhetsinriktningen, särskilt fokus bland annat ligga på, hur Hemslöjden kan och ska bidra till ett hållbart samhälle och hur Hemslöjden kan bidra till människors hälsa. Både svenska och utländska studier visar på klara samband mellan just hälsa och handgjort skapande. Enligt en brittisk studie, publicerad i november 2024, finns utöver detta också betydande rent samhällsekonomiska vinster om människor ges möjlighet att delta i kulturella aktiviteter och att själva ägna sig åt hantverk.

I maj 2025 möts vi i Hemslöjden till stämмо- och seminariedagar i Falun. Då får vi möjlighet att tillsammans inspireras så att vi sedan, i vår tur, kan föra vidare all den glädje och allt det positiva som slöjden ger oss som enskilda personer och samhället i stort.

Till sist; en viktig förutsättning för att Hemslöjden ska kunna tillvarata och utveckla engagemanget för slöjd och ett levande kulturarv är förstås den verksamheten som bedrivs i länsförbund och lokalföreningar. Det ideella arbete som utförs där (motsvarande 80–90 helårstjänster) är djupt imponerande! Stöd från förbundet, styrelse och kansli är naturligtvis också avgörande och för allt detta vill jag framföra mitt varma tack.

*Nacka, februari 2025
Lena Lundkvist, ordförande*

Foto: SHR.

SVENSKA HEMSLÖJDSFÖRENINGARNAS RIKSFÖRBUND

"SHR:s grundsyn är att tillvarata, utveckla och förnya slöjden som kultur och näring och att sträva efter att vara en jämställd, jämlik, tillgänglig och tillåtande organisation. SHR:s gemensamma värderingar är att arbeta för hållbarhet, kreativitet samt att arbeta inkluderande och gränsöverskridande. Hemslöjdens ideella föreningsverksamhet är en viktig del i det civila samhället och samverkar med andra aktörer inom såväl kulturområdet som andra samhällsområden samt med kommuner, regioner och staten."

Ur Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbunds stadgar

ORGANISATION

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund (SHR) är den svenska hemslöjdsrörelsens riksorganisation. SHR är en allmännyttig ideell förening som är partipolitiskt och religiöst obunden. SHR är en organisation för ideella föreningar med intressen som sammanfaller med Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbunds grundsyn, gemensamma värderingar och ändamål.

Hemslöjdens ideella föreningsverksamhet är en viktig del i det civila samhället och samverkar med andra aktörer inom såväl kulturområdet som andra samhällsområden samt med kommuner, regioner och staten.

Hemslöjden är Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund tillsammans med sina medlemsföreningar och *Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund* är det registrerade namnet på organisationen, som bildades 1912.

2024 omfattade SHR 3 riksföreningar och 24 länsförbund/länsföreningar, som i sin tur utgjordes av 63 lokalföreningar och 13 941 enskilda medlemmar. Härjedalsslöjd Västra välkomnades under året som ny lokalförening.

Förbundskansliet har en sammanhållande funktion för förbundets medlemmar. De prioriterade uppgifterna är att samordna, informera, marknadsföra och utveckla Hemslöjden och att stödja länsförbund och lokalföreningar. Kansliet arbetar på uppdrag av förbundsstyrelsen.

SHR är ägare till bolaget Hemslöjd Media Sverige AB, som ger ut tidskriften Hemslöjd. Bolaget gör en egen årsredovisning, men verksamheten sammanfattas sist i denna verksamhetsberättelse. SHR är även medlem i den ekonomiska föreningen Sätergläntan, Institutet för slöjd och hantverk, där SHR utser delar av styrelsen.

FÖRBUNDSSTYRELSEN

SHR:s styrelse utses av och arbetar på uppdrag av förbundsstämman, för tiden till dess nästa ordinarie förbundsstämma hålls. Förbundsstyrelsen har genomfört sex styrelsemöten under året, varav fyra digitala och två fysiska möten.

Styrelsen har:

- ◆ Ekonomiskt behandlat årsredovisning för 2023 och budget för 2024 samt kvartalsrapporter. Dessutom har styrelsen haft bolagets ekonomi och uppföljning av ägardirektiv uppe för information och diskussion.
- ◆ Under hösten arbetat med att förtydliga ägarrollen gentemot bolaget, Hemslojd Media Sverige AB. Bland annat var David Falk, doktorand på Handelshögskolan i Stockholm, inbjuden för att berätta om bolagisering inom civilsamhället.

Kultursamverkansutredningen (SOU 2023:58)

- ◆ Behandlat tre remissyttranden under året; Kultursamverkansutredningen (SOU 2023:58), Statskontorets rapport om nämndmyndigheterna och Folkbildningsutredningen (SOU 2024:42). Dessutom ställde sig styrelsen bakom Ideell kulturallians yttrande över Fritidskortet och skickade in synpunkter gällande Nya regler om geografiska beteckningar och internationella varumärken (Ds 2024:18).
- ◆ Intensifierat och stimulerat arbetet med att länsförbunden ska revidera sina stadgar, utifrån beslutet på förbundsstämman 2019. Det har resulterat i att ytterligare fem länsförbund har fått sina stadgar godkända under året.

Som ett led i att jobba med hållbarhetsfrågorna var Magnus Wink, adjunkt vid Institutionen för estetiska studier Umeå Universitet, inbjuden till ett av styrelsemötena för att prata om slöjd och hållbarhet. Detta som ett led i att stärka kunskapen om hållbarhetsfrågorna inom styrelsen.

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING

Förbundsordförande, 1:e vice förbundsordförande och 2:e vice förbundsordförande väljs på två år. Övriga ledamöter väljs på fyra år, varav hälften väljs vid ordinarie förbundsstämma och hälften vid nästkommande ordinarie förbundsstämma. Suppleanter väljs på två år.

På ordinarie förbundsstämma 2023 valdes:

- ♦ Förbundsordförande Lena Lundkvist, Nacka (nyval)
- ♦ 1:a vice ordförande Elisabeth Bjar, Stockholm
- ♦ 2:a vice ordförande Håkan Liby, Uppsala

Ordinarie ledamöter:

- ♦ Joanna Stridh, Rättvik
- ♦ Elise Tullnär Nilsson, Jokkmokk
- ♦ Anny Liivamäe, Nyköping
- ♦ AnnaSara Perslow, Göteborg (nyval)
- ♦ Maria Eklind, Vaggeryd
- ♦ Helena Åberg, Stigtomta

Suppleanter:

- ♦ Lotta Ahlvar, Stockholm
- ♦ Anne-Marie Lindén, Ängelholm (nyval)
- ♦ Emma Andersson, Göteborg (nyval)

Styrelsen. Från vänster: Helena Åberg, Håkan Liby, Joanna Stridh, Elisabeth Bjar, Maria Eklind, Emma Andersson, Elise Tullnär Nilsson, Anny Liivamäe, Anne-Marie Lindén och Lena Lundkvist. Foto: SHR.

Arbetsutskottet (AU) har framförallt till uppgift att förbereda styrelsemötena och består av följande funktioner: ordförande, 1:e vice ordförande, 2:e vice ordförande. Verksamhetschefen är sekreterare och adjungerad till samtliga sammanträden. AU genomförde sju sammanträden under året, varav ett heldagsmöte.

Revisorer:

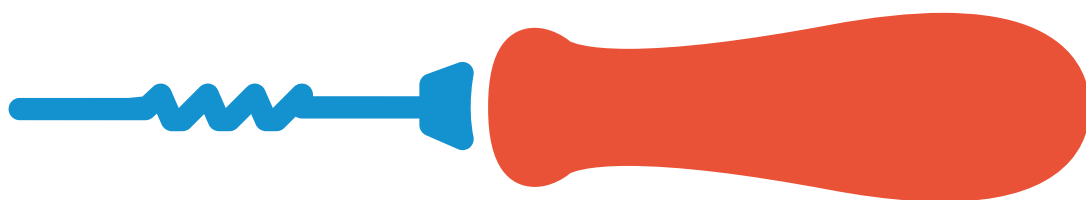
- ♦ Rose Ericsson, Gävle, förtroendevald revisor
- ♦ Håkan Andersson, auktoriserad revisor

Valberedning:

- ♦ Torbjörn Lindström, Västra Götalandsregionen
- ♦ Gun Hedlund, Gästrike Hälsinge hemslöjdsförbund
- ♦ Ann-Sofie Magnér, Skånes hemslöjdsförbund
- ♦ Anna Kjellander, Jönköpings läns hemslöjdsförbund
- ♦ Maria Holmerin Nord, Stockholms läns hemslöjdsförening

Hedersledamöter:

- ♦ Ingegerd Oskarsson, f.d. Riksdagsledamot och förbundsordförande i SHR
- ♦ Iréne Vestlund, f.d. Riksdagsledamot och förbundsordförande i SHR
- ♦ Marianne Andersson, f.d. Riksdagsledamot och förbundsordförande i SHR
- ♦ Anne Ludvigsson, f.d. Riksdagsledamot och förbundsordförande i SHR

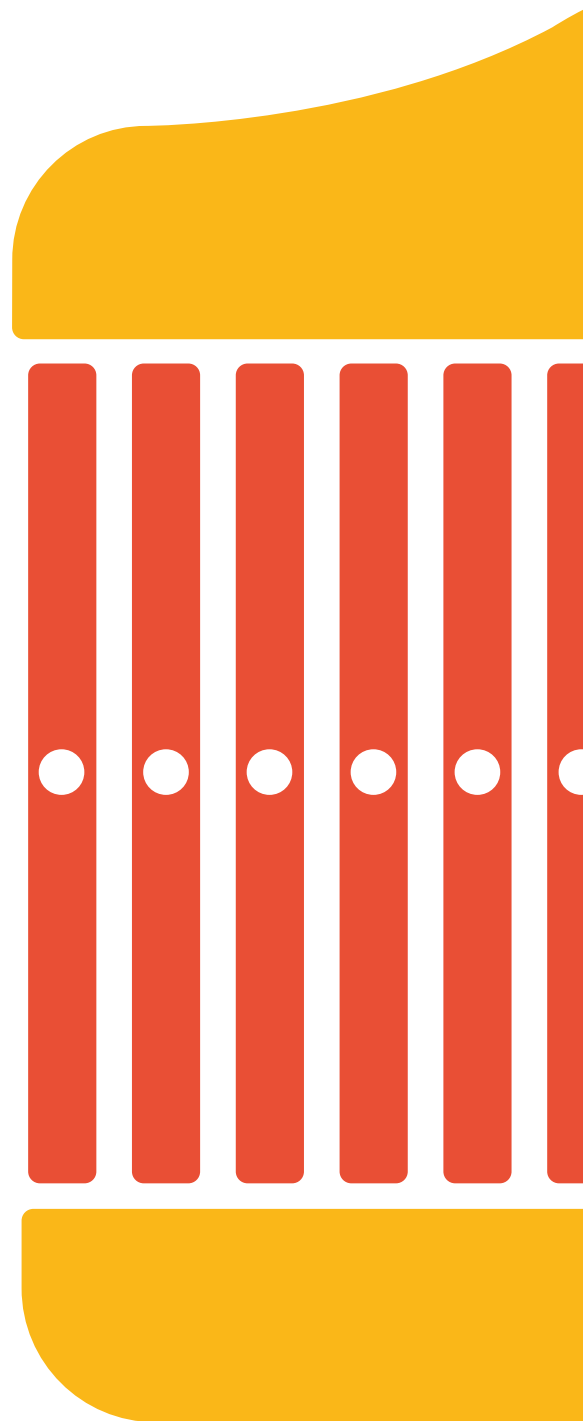
RIKSFÖRBUNDETS KANSLI

SHR:s kansli ska ha rätt resurser och kompetens för att med en hållbar arbetsmiljö kunna bedriva verksamheten utifrån de styrdokument som finns. På förbundskansliet arbetar verksamhetschef, ekonom/controller, senior rådgivare/projektledare, medlemsansvarig och kommunikatör. Tjänsten som ekonom/controller delas mellan Riksförbundet och Hemslöjd Media Sverige AB, vilket gör att kompetensen nyttjas fullt ut samt att kostnaderna delas och därmed minimeras. Dessutom säkerställs att Riksförbundet har god insyn och kunskap om bolagets ekonomi. Personalstyrkan på Riksförbundets kansli består av 3,8 heltidstjänster per den 31 december.

Neddragningen av kommunikatörs-tjänsten från och med halvårsskiftet 2023 gör att 2024 är första året då man kan se helårseffekten och konsekvenserna av den. Det är tydligt att arbetet med det opinionsbildande arbetet med pressmeddelanden har minskats och även antal inlägg på de olika sociala medierna. Det har tyvärr också inneburit att möjligheterna till kommunikativt stöd till medlemsföreningarna har minskat (läs mer under avsnittet om kommunikation).

Riksförbundet är medlem i arbetsgivarorganisationen Fremia och kollektivavtal tillämpas.

Kansliet flyttade i januari 2024 tillbaka till lokalerna på Åsögatan, denna gång som hyresgäst hos Kvarteret Konstruktörerna. Det har genererat minskade lokalkostnader och mindre lokalyta.

EKONOMI

De olika insatser som Riksförbundet gjorde 2023, för att minska kostnaderna, har gett effekt. Det ekonomiska resultatet för 2024 landade på +426 tkr. Skälen till att SHR presenterar ett överskott beror dock på återbetalning av delar av aktieägartillskottet från bolaget, försäljning av häften och utdelning från Folkspel. Dessa intäkter är tillfälliga och kommer bland annat att användas för att påbörja arbetet med bytet av hemsida 2025 och för eventuella nytryck av utvalda häften utgivna av SHR.

Inflation och allmänna kostnadsökningar har däremot inverkat negativt på förbundets ekonomi och kommer att påverka Riksförbundet de närmaste åren.

För 2024 beviljades SHR ett organisationsbidrag från Nämnden för hemslöjdsfrågor på 3 mnkr, samma summa som 2022 och 2023.

Kostnaderna för Riksförbundets kansli är i första hand fasta kostnader för personal och lokaler. Dessa grundkostnader täcks inte av organisationsbidraget i dess nuvarande omfattning och eftersom det inte funnits någon löne- och övrig kostnadsuppräknings i organisationsbidraget innebär det i praktiken en urholkning av bidraget. Viktigt att notera är även den tidigare neddragningen av organisationsbidraget på 1,2 mnkr under året 2020–2022.

Medlemsintäkterna är däremot i stort sett oförändrade och står för drygt 1 mnkr. Övriga intäkter är 600 tkr från Skolverket som förmedlas vidare till medlemsföreningarna.

Ett sätt att stärka ekonomin har varit att söka andra medel för särskilda projekt.

Följande ansökningar gjordes under 2024:

Ändamål	Organisation	Utfall
Metoder för levande kulturarv	Nämnden för hemslöjdsfrågor	Avslag
Metoder för levande kulturarv	Riksantikvarieämbetet	Beviljades 300 tkr
Tryckkostnad av häftet Skogens material	Längmanska kulturfonden	Beviljades 40 tkr
Tryckkostnad av häftet Skogens material	Kungliga patriotiska sällskapet	Beviljades 10 tkr

Under året genomfördes även projektet Skogens material, som Riksantikvarieämbetet beviljade medel för redan 2023.

Dessa projektmedel löser inte den ekonomiska situationen varken på kort eller lång sikt, men möjliggör att SHR kan bedriva ett stödjande och utvecklande arbete för medlemsföreningarna och genomföra delar av verksamhetsinriktningen.

Förbundsstämman 2023 beslutade att höja medlemsavgiften fr.o.m. 2025 som ett led i att kunna bekosta en gemensam föreningsförsäkring, påbörja byte av hemsida och för att stärka upp Riksförbundets ekonomi, men det får effekt först 2025.

NÄTVERK OCH SAMVERKAN

SHR är medlem i en rad olika organisationer och det är framför allt inom detta nätverk som samverkan har skett 2024. Ett exempel på lyckad samverkan är det nordiska projektet *1 sqm of flax* där SHR har samarbetat med såväl hemslöjdskonsulenterna och linföreningarna på nationell nivå som med våra nordiska systerorganisationer.

Nordiskt och europeiskt samarbete

Nätverket med våra nordiska systerorganisationer har under året inneburit ett fortsatt arbete i det nordiska projektet *1 sqm of flax*. Det resulterade i att tre digitala webinarium har genomförts, på engelska. Intresset var stort och lockade sammanlagt 246 deltagare.

- ♦ 18 mars: Lin och hållbarhet, Flax in a sustainable perspective. De deltagande länderna gav sitt perspektiv på lin och hållbarhet. (77 deltagare)
- ♦ 15 oktober: From flax to linen – retting, hackling and tool for flax preparation. Webbinariet innehöll presentationer från Danmark, Sverige och Estland om rötning, häckling och hur man kan tillverka verktyg för linberedning. (100 deltagare)
- ♦ 12 november: From flax to linen – from seed to color and dyeing. Webbinariet innehöll föreläsningar om indigo, lin som konstnärligt material och om hur lin skiljer sig från andra textila fibrer. (69 deltagare)

SHR deltog även i den årligt återkommande nordiska Facebookkampanjen *Nordic Craft Week* i september. Årets tema var *Vävda band* och SHR visade filmer från två av medlemsföreningarna. Skånes Hemslöjdsförbund hade spelat in en film från deras arkiv där de bland annat visade olika livband och Mora Hemslöjdens Vänners visade hur man väver band till Moradräkten. Riksförbundet lyfte också de mappar som finns i Hemslöjdens samlingar, som handlar om band.

SHR:s kansli har även medverkat i digitala möten med både de europeiska och nordiska nätverken under året. Agneta Carlson och Maria Jacobsson deltog på det årliga mötet för det nordiska nätverket, som 2024 hölls i Köpenhamn. Där gick vi bland annat igenom trenderna kring kursverksamheten i våra respektive länder och planerade för årets *Nordic Craft Week* och *1 sqm of flax*. En första diskussion om det kommande 100-årsjubileet 2027 genomfördes och en mindre arbetsgrupp tillsattes. Maria Jacobsson deltog också i General Assembly i ECO, som genomförs var tredje år. Mötet hölls denna gång i Bodö i Norge, som också var europeisk kulturhuvudstad 2024.

*From flax to linen – from seed to color and dyeing.
Foto: Linda Zetterman.*

Medlemskap i andra organisationer

SHR är medlem i en rad olika organisationer och skälet till medlemskapet är olika. I vissa organisationer är SHR medlemmar för att kunna delta i ett nätverk, utbyta kunskap och erfarenheter, ta del av fortbildning till rabatterat pris eller för att kunna ansöka om bidrag för att bedriva projekt. Andra organisationer är vi medlemmar i för att stödja ett visst område och ytterligare andra för att kunna bedriva opinionsbildning gemensamt med andra. Vi är också med i en arbetsgivarorganisation. SHR har över tid lämnat organisationer och ansökt om medlemskap i nya utifrån hur omvärlden och behoven förändras. SHR:s medlemskap i internationella sammanhang är viktigare än på länge och kan komma att utvecklas med anledning av NGO-ackrediteringen inom ramen för UNESCO.

SHR var 2024 medlem i följande organisationer:

- ♦ Nordens Hemslöjdsförbund
- ♦ Europeiska Hemslöjdsförbundet (ECO)
(där SHR även satt i styrelsen fram till juni 2024)
- ♦ Ideell kulturallians
- ♦ Ideell Arena
- ♦ Fremia
- ♦ Hela Sverige ska leva
- ♦ Föreningen Norden
- ♦ Föreningen för folkbildningsforskning
- ♦ Svenska Vävrådet
- ♦ Folkspel
- ♦ Arena Svensk Ull
(där SHR även sitter i styrelsen)

VERKSAMHETEN 2024

"SHR ska informera och sprida kännedom om hemslöjden, hemslöjdens kulturarv och dess utveckling samt medverka till att hemslöjd, slöjd och hantverk har en självklar plats i människors dagliga liv."

Ur Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbunds stadgar

SHR BLEV ACKREDITERAD NGO INOM RAMEN FÖR UNESCO

2024 blev SHR en ackrediterad NGO inom ramen för Unescos konvention om tryggheten av det immateriella kulturarvet. Detta är en milstolpe i Hemslöjdens historia!

Som ackrediterad NGO är SHR en rådgivande expertorganisation till Unesco och svenska myndigheter i arbetet med tryggheten av det immateriella kulturarvet. SHR är därmed en av tre svenska organisationer som är ackrediterade av Unesco. Beslutet togs under Unescos generalförsamlings möte i Paris den 11–12 juni 2024.

Ansökan skickades in 2023 och skälet till att SHR skickade in en ansökan om att bli ackrediterad NGO är att arbete med det immateriella kulturarvet är en prioriterad fråga inom hela organisationen både genom beslut på förbundsstämman samt i SHR:s stadgar:

SHR ska verka för hög standard på utbildning samt arbeta för att kunskaper om material, tekniker och funktioner inom hemslöjd, slöjd och hantverk hålls levande." och "SHR ska informera och sprida kännedom om hemslöjden, hemslöjdens kulturarv och dess utveckling samt medverka till att hemslöjd, slöjd och hantverk har en självklar plats i människors dagliga liv.

NGO-ackrediteringen gör det också möjligt att arbeta strategiskt, metodiskt och långsiktigt med det immateriella kulturarvet och Unescos konvention inom hela organisationen.

En större kunskap om konventionen hos SHR:s föreningar kan i sin tur ge större kunskap hos allmänheten, större synlighet kring slöjd och hemslöjd samt att det blir mer slöjd på Sveriges nationella förteckning *Levande kulturarv*.

Arbetet med ansökan har medfört att kunskapen om konventionen redan har ökat inom hemslöjdsrörelsen och bidrag bland annat till att nio hemslöjdstekniker kom in som nya element på ovan nämnda förteckning under 2024.

SHR har varit inbjuden för att prata om ackrediteringen bland annat hos Svenska Unescorådets styrelse och Region Stockholms kulturförvaltning. Riksförbundets kansli deltog också på Svenska Unescorådets konferens i mars.

Riksförbundet ansökte 2024 om bidrag från NFH och RAÄ för ett flerårigt projekt – *Metoder för levande kulturarv* (MLK), för att kunna stödja medlemsföreningarna i ökad kunskap om och fortsatt arbete med konventionen. SHR beviljades 300 tkr från RAÄ, vilket bland annat kommer att möjliggöra genomförandet av en utbildning för medlemsföreningarna under 2025.

VERKSAMHET FÖR ALLMÄNHETEN

För att sprida kännedom om Hems-löjden är det viktigt att arrangera och samordna publika arrangemang, projekt och annan verksamhet som inte bara når medlemmarna, utan även allmänheten. 2024 arrangerades följande större arrangemang/projekt: Projektet Skogens material, 1 kvm lin och Hemslöjdens dag.

Skogens material

Projektet Skogens material påbörjades 2023 och är finansierat med medel från Riksantikvarieämbetet. Syftet med projektet är att sätta ljuset på det slöjdmaterial som finns i skogen, men också vikten av levande skogar, för att slöjdare ska kunna få tag på bra material. Projektet har därmed nära koppling till de globala hållbarhetsmålen och framförallt mål 15 som handlar om att hållbart bruka skogar och främja biologisk mångfald.

Skogens material är ett folkbildande projekt som består av flera delar. Bland annat genom att ge ut ett lättillgängligt och informativt material i form av ett häfte, sprida kunskap om skogen och slöjden via Hems-löjdens slöjdstigar, arrangera webinarier och ett seminarium samt påbörja nätverksbygge mellan skogsägare och slöjdare.

Kunskapen om vilka träslag som passar till vad finns inom Hems-löjden och många slöjdare kan fortfarande läsa ett träd för att få ut det bästa materialet, förstå hur det vuxit och vad man kan använda de olika delarna till. Vad är en slöjdskog och hur kan bra slöjdmaterial nå slöjdare? Vilka nätverk behöver skapas mellan skogsägare och slöjdare? Hur kan vi skapa dessa mötesplatser? Detta är frågor som vi ställt oss i detta projekt.

Häftet Om skogens material – träden och slöjden

Skogen, träden och slöjden – hur hänger dessa tre ihop? Det beskrivs i häftet som kom ut början på september. Slöjdaren Helena Åberg är huvudförfattare, Annika Holmdahl redaktör och formgivare och projektledare var Agneta Carlson.

Skogen har länge varit en viktig källa till slöjdmaterial, och i häftet varvas berättelser om ett liv med slöjd med information om olika träd och träslag. Här finns också två beskrivningar på slöjdprojekt som läsaren kan göra själv.

Boksläppet skedde på Nääs Slöjd och byggnadsvård den 4 september. Eventet livesändes även på Facebook.

Hemslöjdens Slöjdstigar handlar om träden, slöjden och materialen. Det innehåller ett nedladdningsbart material med 15 skyltar i PDF-format för våra medlemsföreningar att använda i sin verksamhet. Tanken är att materialet kan användas i samarbete med tex en närliggande skola, sättas upp i en park och användas i barnverksamhet eller tillsammans med en skogsägare arrangera en slöjdstig. Som ett tillägg till skyltarna finns det även en sida där föreningen själva kan fylla i egen information.

Webbinarier

Under våren arrangerades tre webinarier inom ramen för projektet:

- ♦ 25 januari: Pernilla Wählin Norén: Slöjdens roll i stadsbyggnaden – En rotad samhällsplanering. Webbinariet handlade om vad slöjden kan göra för samhället, ur en arkitekts perspektiv. (95 deltagare)
- ♦ 14 mars: Kerstin Sylwan & Bror Forslund: Näver, det beresta materialet. Under webinariet berättade de om tankarna kring utställningen med samma namn. (69 deltagare)
- ♦ 22 maj: Informationswebbinarium om Hemslöjdens Slöjdstigar.

Seminarier Skogen, träden och slöjden

Den 15 november 2024 genomfördes seminarier Skogen, träden och slöjden på Skansen i Stockholm. Ett 60-tal personer deltog.

Under denna eftermiddag lyftes frågor om skogen och dess material. Hur använder vi oss av skogens material idag? Vad betyder skogen för dagens människor? För att slöjdare ska kunna få tag på bra material är det viktigt att det finns levande skogar, ett rikt odlingslandskap och ett rikt växt- och djurliv.

Seminarier modererades av Karin Botås och följande föreläsare deltog:

- ♦ Slöjdare och tidigare hemslöjdskon-sulent Helena Åberg berättade om hur olika delar av träden, olika växtsätt och träslag kan användas för att få fram slöjdade föremål för olika ändamål.
- ♦ Mästarlördaren Knut Østgård berättade och visade hur han går tillväga när han ska tälja en sked eller slev. Hur han väljer material och vilka träslag är bra att använda till en sked.
- ♦ Paul Resch, doktorand vid Linköpings universitet, uppmärksammade betydelsen av skogliga slöjdekunskaper för kommande generationer.
- ♦ Ola Engelmärk, skogsekolog, författare och skogsföretagare, ställde frågan "Hur kan slöjden och det rationella skogsbruket mötas? Ryms de alls i samma skog?"

1 kvm lin 2024

2024 gick projektet 1 kvm lin in på sitt femte år och är fortfarande ett projekt som engagerar och växer. Det startade regionalt med 700 odlare i Västra Götaland 2020. 2021 blev projektet riksfattande med 6 000 odlare och SHR blev nationell samordnare. Sedan 2022 är projektet ett nordiskt projekt: *1 sqm of flax*.

Projektet 1 kvm lin utgår från parollen: "Alla kan odla lin. Allt du behöver är frö och en kvadratmeter". Syftet är att sprida kunskap om linet – odling, beredning och slöjdande. Projektet genomförs tillsammans med hemslöjdskonsulenter/utvecklare, hemslöjdsföreningar och linföreningar.

Utöver de nordiska aktiviteterna som beskrivits tidigare i verksamhetsberättelsen har Riksförbundet tillsammans med den nationella arbetsgruppen jobbat mer fördjupat kring olika frösorters egenskaper samt hur man kan arbeta med barn kring linodling och linberedning. Det har vi gjort genom att tillsammans arrangera fyra webinarer med sammanlagt 154 deltagare.

Bild från webinariet Linbarn. Foto: Elenor Månsson.

- ♦ 6 mars: Linbarn handlade om hur man kan jobba pedagogiskt med barn kring linodling och linberedning (65 deltagare)
- ♦ 17 april: Christiane Seufferlein, grundare till projektet och hemsidan Berta's Flax berättade om traditionell linodling i Österrike (42 deltagare)
- ♦ 1 oktober: Under rubriken *Det är skillnad på frö och frö* berättade Nord-Gen, Stensjö by och Skånelin om sina omfattande provodlingar (över 400 olika fröprover) och vilken skillnad det är på olika slags frön, (29 deltagare)
- ♦ 17 oktober: Lin och barn handlade om ett praktiskt handledningsmaterial kring lin och linodling som kan användas i fält samt hur Astrid Lindgrens Näs i Vimmerby tillsammans med Kalmar Hemslöjdsförening odlat och berett lin inom ramen för Slöjdklubben. (18 deltagare)

Facebookgruppen som startades 2020 är fortsatt aktiv med ett ökat antal följare: 5 300 st, vilket är 900 fler än 2023. I gruppen delar man med sig av tips, lägger upp bilder och ställer frågor till varandra om de olika delarna i processen. Detta är ett generöst och enkelt sätt att dela med sig av sin kunskap.

HEMSLÖJDENS DAG 7/9

Hemslöjdens dag 2024

SHR planerar, samordnar och genomför årligen *Hemslöjdens dag* första lördagen i september. 2024 genomfördes Hemslöjdens dag den 7 september. Hemslöjdens dag är ett sätt att tillsammans med länsförbund och lokalföreningar synliggöra hemslöjdsrörelsen och verksamheten – framför allt för allmänheten och för de som ännu inte är medlemmar. I förlängningen är ett av målen med Hemslöjdens dag att värva fler medlemmar till föreningarna.

Hemslöjdens dag är också ofta ett tillfälle för föreningar att samarbeta med andra kring programmet, t.ex. studieförbund, hembygdsgårdar, bibliotek och andra föreningar.

2024 lades fokus, precis som 2023, på att få fler utanför Hemslöjdsrörelsen att delta och visa på Hemslöjdens mångfald genom att satsa på prova-på-aktiviteter. Varje förening valde själva prova-på-aktiviteter utifrån sina egna styrkor och förutsättningar. Resultatet blev ett brett utbud av aktiviteter: det gick bland annat att testa på att väva i grindvävstol, tälja, lära sig sticka, knyppla och binda borstar. Utöver det genomfördes materialloppisar och slöjdmarknader.

33 föreningar anordnade aktiviteter runt om i landet, vilket är samma siffra som föregående år. Minst 2 700 personer deltog i arrangemangen lokalt.

Riksförbundets kansli stöttade föreningarna med marknadsföring och material samt ett gemensamt pressmeddelande som bland annat fångades upp av Dagens Nyheter och viss lokal press.

hemslojden Hemslöjdens dag 7/9 2024! 🇸🇪

- 🌟 Prova på linberedning i Surahammar? @stenhuset.gille
- 🌟 Besök Orusts slöjd på Sundsby säteri? @orusts_slöjd
- 🌟 Sy skarvsöm i Habo? @hemslojdenijonkopingslan

Detta är bara tre exempel av många på vad som händer på lördag 🌟 Vilken aktivitet finns närmast dig? Du hittar alla i vår Slöjdkalender på hemslojden.org (länk i bio).

#hemslojden #hemslöjden #hemslöjdensdag
#hemslöjdensdag2024 #kulturarvetlever

Inlägg från Hemslöjdens Instagramsida inför Hemslöjdens dag 2024.

Hemslöjdens samlingar

Under 1900-talet har hemslöjdsföreningarna i Sverige byggt upp unika samlingar med mängder av olika hemslöjdsföremål. Sedan 1996 har dessa föremål katalogiserats och digitaliserats för att göra föremålen tillgängliga för fler. Sedan 2014 finns ett flertal sådana samlingar åtkomliga via Hemslöjdens samlingar på Digitalt museum. 2024 fanns drygt 38 000 föremål och bilder publicerade i Hemslöjdens samlingar.

Samlingarna är välbesökta och antalet besök fortsätter att öka: 2024 var det nästan 100 000 unika visningar i samlingarna! Det är en ökning med 25% på tre år och visar att intresset för samlingarna är stort. Men det krävs arbete och det är tydligt att antalet visningar ökar när Riksförbundet berättar om samlingarna i SHR:s sociala medier eller när medlemsföreningarna på olika sätt synliggör innehållet. Samlingarna används som inspiration för egna slöjdprojekt, men även för att lära sig mer om olika tekniker, material och om slöjdarna bakom föremålen. Samlingarna används också av forskare, som en historisk källa.

Antal unika visningar i Hemslöjdens samlingar:

2024	96 696
2023	89 813
2022	77 091

Följande föreningar hade föremål och bilder i Hemslöjdens samlingar på Digitalt museum 2024:

- ♦ Blekinge läns hemslöjd
- ♦ Bollnäs-Voxnadalens hemslöjdsförening
- ♦ Falu Hemslöjdsförening
- ♦ Föreningen för Svensk Hemslöjd
- ♦ Gotlands läns hemslöjdsförening
- ♦ Halländska hemslöjdsföreningen Bindslöjden
- ♦ Hemslöjden i Kronoberg
- ♦ Jämtland-Härjedalens Hemslöjdsförbund
- ♦ Kalmar läns hemslöjdsförening
- ♦ Leksands Hemslöjdsvänner
- ♦ Medelpads Hemslöjd
- ♦ Nås hemslöjdsförening
- ♦ Stiftelsen Skånsk Hemslöjd
- ♦ Skaraborgs hemslöjdsförening
- ♦ Södra Dalarnas Hemslöjdsförening
- ♦ Värmlands Läns hemslöjdsförening
- ♦ Västerbottens läns hemslöjdsförening
- ♦ Östra Skånes Hemslöjdsförening
- ♦ Övre Hälsinglands hemslöjdsförening

I Hemslöjdens samlingar finns, förutom hemslöjdsföreningarnas samlingar, även Zickermans studiesamling samt slöjd inventerad av läns hemslöjds konsulenterna i Jämtland Härjedalen.

Nämnden för hemslöjdsfrågor beslutade 2024 att överlåta myndighetens licens till Skånes Hemslöjdsförbund från och med 2025. En överenskommelse togs därför fram mellan SHR och Skånes Hemslöjdsförbund för att reglera ansvar, roller och samverkan gällande Hemslöjdens samlingar.

Kursverksamhet

SHR erhåller medel från Skolverket för kursverksamhet för vuxna. SHR:s kansli fördelar dessa medel efter ansökningar från medlemsföreningarna. Kurserna genomförs ofta i samarbete med hemslöjdskonsulenterna. Kurserna möjliggör för medlemmarna att själva utöva och lära sig nya tekniker och därför är kurserna viktiga, inte minst för att hålla det immateriella kulturarvet levande. Kurserna innebär också viktiga arbetstillfällen för professionellt utövande slöjdare, då de ofta anlitas som kursledare.

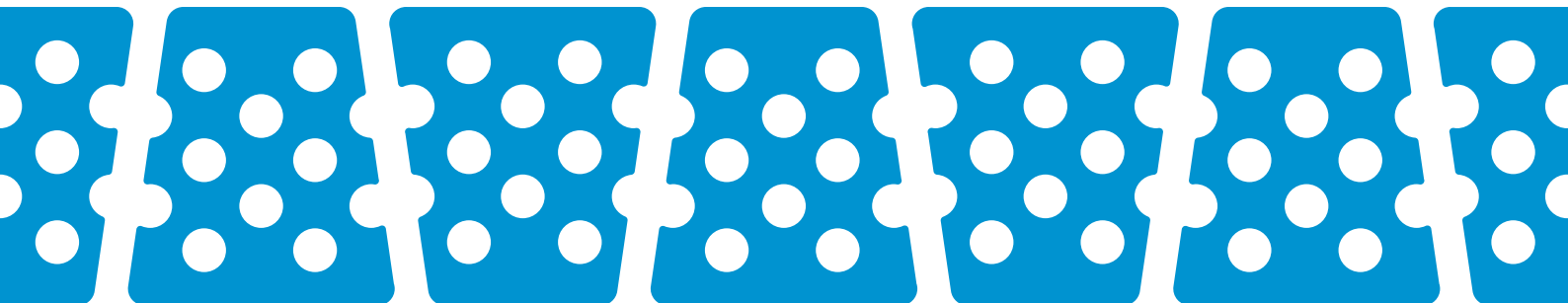
Utbudet av kurser är stort och innehåller både bredd och djup. Några av de kurser som genomfördes 2024 var bland annat i olika broderitekniker (påsöm, sashiko, yllebroderi, guldbroderi och fritt broderi), olika trätekniker (som bildhuggeri, täljning, skärsvävning och rotslöjd), hur man tillverkar korgar (Brigitte Bardot-korg, korg av björkrötter och flätade korgar), olika typer av läderhantverk, stickkurser, grund- och fördjupningskurs i knyppling, cyanotypi, pappersblommor samt olika kurser kopplade till dräktsömnad (bland annat hur man tillverkar kjolsäckar och bindmössor).

Totalt arrangerades 99 kurser med 902 deltagare år 2024. Det var 31 olika föreningar, fördelade över 18 län, som på detta sätt bidrog till människors möjlighet att utveckla sitt slöjdande, över hela landet.

Kurser och deltagare med medel från Skolverket 2022–2024:

Årtal	Antal kurser	Antal deltagare
2024	99	902
2023	109	969
2022	101	930

Utöver kurserna som genomförs med stöd av Skolverket genomförs en rad andra kurser i föreningarna. 2023 samlade SHR in uppgifter om antal aktivitetstillfällen och antal deltagare i dessa aktiviteter under första halvåret 2023. Enkäten visade att medlemsföreningarna genomför drygt 70 aktiviteter varje vecka, med 2 000 deltagare/vecka. De vanligaste aktiviteterna består av öppna slöjdträffar och kurstillfällen, sammanlagt står de för 89 % av aktiviteterna. Enkäten visade därmed att den kursverksamhet som genomförs på lokal och länsnivå vida överskrider den kursverksamhet som stöds med hjälp av medel från Skolverket.

VERKSAMHET FÖR FÖRENINGARNA

”SHR ska företräda medlemsföreningarna och verka för en hållbar organisation som stödjer SHR:s medlemmar”

För att SHR ska kunna företräda lokalföreningarna och länsförbunden på ett bra sätt är det viktigt med en tät dialog. Det sker via e-post, telefon, digitala och fysiska möten. Under året har SHR:s kansli och styrelse gjort fysiska medlemsbesök hos länsförbunden/länsföreningarna i Stockholm, Sörmland, Dalarna och Skåne.

Brev med samlad aktuell information och relevant omvärldsbevakning till medlemsföreningarnas styrelser har skickats från Riksförbundets kansli nio gånger under året. Därutöver har särskild information gått ut gällande exempelvis utbildningar och gemensamma evenemang som *Hemslöjdens dag*.

Ny förening och jubileum

Hemslöjden består både av föreningar som har funnits länge och helt nybildade föreningar. Det avspeglades 2024 i att Svensk Hemslöjd firade sitt 125-årsjubileum, bland annat med en bok och en utställning, och Stockholms läns hemslöjdsförening firade sitt 100-årsjubileum på Historiska museet. Hemslöjdsföreningen Sörmland firade också 100 år som förening.

Dessutom firade Surahammars konst- och hantverksgille sitt 40-årsjubileum. En ny förening bildades också under året: Härjedalsslöjd Västra.

Föreningsdagar

I mars genomfördes en digital ordförandedag för ordföranden i länsförbund och riksföreningar. Fokus under dagen var det nya medlemsregistret (som då hade varit i gång i ett halvår), remissyttrandet över Kultursamverkansutredningen samt en uppstart av arbetet med inriktning för 2026–2027. Styrelsen informerade även om det ekonomiska läget för både SHR och bolaget.

I augusti anordnades en fysisk ordförandedag då man följde upp beslut från förbundsstämman 2023. Man arbetade även med den gemensamma inriktningen 2026–2027, utifrån en omvärldsanalys.

Samtliga medlemsföreningar bjöds in till Föreningsdagen på Skansen i november. Utöver fortsatta diskussioner och gruppövningar kring en gemensam inriktning för kommande år bjöds på inspirerande föreläsningar kopplat till immateriellt kulturarv, aktuell information från Riksförbundet och utdelning av Hemslöjdens stipendier.

Röda mattan var utrullad när Stockholms läns hemslöjdsförening firade 100 år.

Webbinarier

Under året har SHR:s kansli genomfört ett antal webinarier som stöd och inspiration för medlemsföreningarna. Webinarier anknutna till projekten 1 kvm lin och Skogens material finns beskrivna på andra platser i verksamhetsberättelsen, men under hösten genomfördes två webinarier i föreningskunskap.

- ♦ 7 november – Att vara en medlemsförening i Hemslöjden (39 deltagare)
- ♦ 5 december – Att älska styrelsearbete?! (32 deltagare)

Webinarienserien fortsätter under 2025 och är tänkt att ge föreningarna en grundläggande kunskap och inspiration i föreningsarbetet, på olika områden.

Den 22 augusti genomfördes även ett kunskapswebbinarium om kommunikation och marknadsföring för medlemsföreningarna, med 59 deltagare.

Samtliga webinarier har spelats in och finns tillgängliga på hemsidan för medlemsföreningarna. Till exempel har ytterligare nästan 100 visningar av webinarier i föreningskunskap gjorts i efterhand.

Bild från verktygslådan på hemsidan.

Material för medlemsvärkning.

Utveckling: medlemskap, former för deltagande & medlemssystem

Antalet medlemmar har ökat jämfört med 2023. 13 941 personer är medlemmar i någon av hemslöjdsföreningarna som är anknutna till SHR. Uppgifter om antalet medlemmar hämtas ur det gemensamma medlemsregistret.

Många av föreningarnas verksamheter har välkomnat personer som inte är medlemmar i någon av SHR:s anslutna medlemsföreningar. Det gäller exempelvis evenemang som anordnats under Hemslöjdens dag och många av barn- och ungdomsaktiviteterna. Även de föreningar som arrangerat utställningar och SHR:s anslutna hemslöjdsbutiker når betydligt fler än bara medlemmarna. Många av föreningarnas och Riksförbundets digitala evenemang når fler än medlemmarna.

VERKSAMHET FÖR UTÖVANDE SLÖJDARE

"SHR ska verka för hög standard på utbildning samt arbeta för att kunskaper om material, tekniker och funktioner inom hemslöjd, slöjd och hantverk hålls levande."

Ur Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbunds stadgar

SHR har under 2024 fortsatt arbetet med att stärka utövare av hemslöjdens tekniker, som branschorganisation för ett flertal slöjdyrken, stipendieverksamhet och kursverksamhet. Tidskriften Hemslöjd, som ges ut av SHR:s helägda bolag Hemslöjd Media Sverige AB, har med sina artiklar fortsatt att synliggöra utövare på olika sätt under året.

Gesäll- och mästarbrev

Sveriges Hantverksråd utfärdar gesäll- och mästarbrev i samråd med branschorganisationer. SHR agerade under 2024 branschorganisation för följande slöjd och hantverksyrken: handvävaryrket, broderiyrket, stickningsyrket, slöjdaryrket – trä, träbildhuggaryrket, krukmakaryrket, garvaryrket och dräktsömnadsyrket. Till dessa yrken finns granskningsnämnder med professionella slöjdare knutna. Under året har jaquardvävning tillkommit.

Gesällbrevet är hantverkarnas kvalitetsgaranti och ett internationellt bevis på en persons yrkesskicklighet. För att få avlägga ett gesällprov krävs minst tre års yrkesutbildning med praktik.

Mästarbrevet är det högsta beviset på yrkesskicklighet inom ett hantverksyrke och garanterar stort yrkeskunnande och erfarenhet som hantverksföretagare. För att erhålla mästarbrev krävs minst 10 000 timmar i yrket vilket motsvarar sex års dokumenterad utbildning/arbete inom yrket.

Antalet personer som fått gesäll- och mästarbrev via SHR har successivt ökat under de senaste 10 åren. Dels för att fler yrken som SHR agerar branschorganisation för har tillkommit, dels för att fler känner till möjligheten att ansöka om gesäll- och mästarbrev.

9
gesällbrev

delades ut i 5 olika
yrkeskategorier

7
mästarbrev

delades ut i 5 olika
yrkeskategorier

Siri Pettersson. Foto: Jessica Lindgren-Wu.

Sanna Thors. Foto: Louise Sköld.

Johanna Runbäck

Malin Parkegren

Maria Richardsson

Ellen Christensson

Emma Frost

Utfärdade gesällbrev 2024:

Dräktsömnadsyrket

- ♦ Johanna Runbäck
- ♦ Anna Ekström

Handstickningsyrket

- ♦ Sanna Thor

Handvävaryrket

- ♦ Siri Pettersson
- ♦ Ellen Christensson
- ♦ Leen De Ridder

Konstvävaryrket

- ♦ Malin Parkegren

Krukmakaryrket

- ♦ Maria Rickardsson
- ♦ Sara Tour

Utfärdade mästarbrev 2024:

Dräktsömnadsyrket

- ♦ Emma Frost
- ♦ Per Ljungstedt

Garvaryrket

- ♦ Karl Karlsson

Konstsömnadsyrket

- ♦ Lina Lindh

Konstvävaryrket

- ♦ Malou Andersson

Krukmakaryrket

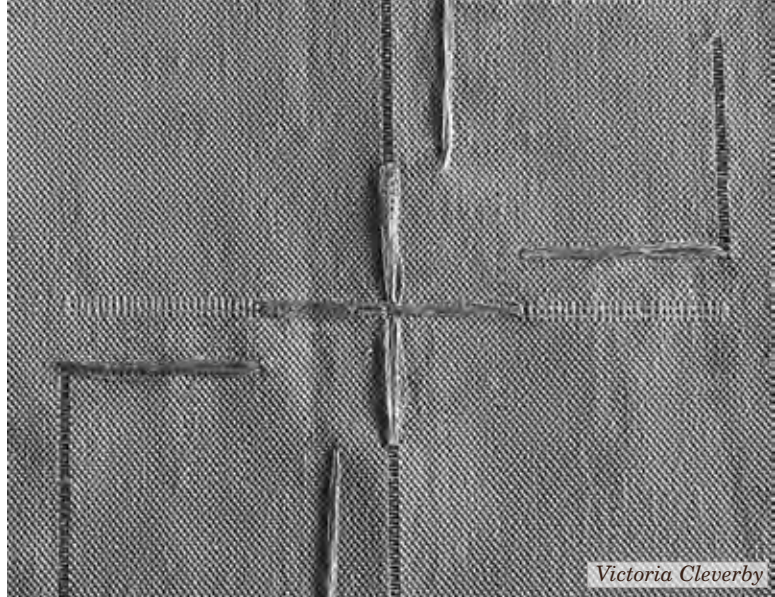
- ♦ Anna Leandersson
- ♦ Anna Löwenhielm

Stipendier 2024

SHR förvaltar fyra stiftelsefonder: Bo Hammarskjölds stiftelse, Märtha Gahns stiftelse, Ingeborg Strömbergs stiftelse och Carl Lamberths stiftelse. Avkastningen från dessa fonder ska användas för stipendier, som har till uppgift att stödja personer som på något sätt har utmärkt sig inom slöjd och hantverk. Till dessa stiftelser upprättas egna årsredovisningar och avkastningen avgör om och hur mycket respektive stiftelse delar ut.

Totalt kom det in 183 stipendieansökningar till stiftelserna 2024.

Utöver de fyra stiftelser administrerar SHR även Greta Johanssons linfond. Till den inkom 19 ansökningar.

Följande personer fick under året dela på sammanlagt 175 000 kr:

Bo Hammarskjölds stiftelse

- ♦ Felix Rådlund – 20 000 kr
- ♦ Emma Wästfelt & Elvira Staaf – 25 000 kr
- ♦ Daniel Berhe – 10 000 kr
- ♦ Rika Shimabukuro – 11 500 kr
- ♦ Ida Jansson – 18 500 kr

Märtha Gahns stiftelse

- ♦ Malin Parkegren – 24 000 kr
- ♦ Victoria Cleverby – 11 000 kr

Ingeborg Strömbergs stiftelse

- ♦ Herman Ehinger – 10 000 kr

Carl Lamberths stiftelse

- ♦ Fanny Stengårds – 15 000 kr

Greta Johanssons linfond

- ♦ Föreningen Bohuslin – 30 000 kr

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Som ett viktigt led att informera och sprida kännedom om Hemslöjden ingår det strategiska kommunikationsarbetet. Kommunikationsarbetet utgår från SHR:s verksamhetsplan och handlar både om att kommunicera internt i organisationen (befintliga medlemsorganisationer, medlemmar och andra samarbetsparter) och externt (intresserad allmänhet, professionella slöjdare, opinionsbildare och politiker, media, organisationer och lärosäten).

OPINIONSBILDNING

”SHR ska informera och sprida kännedom om hemslöjden, hemslöjdens kulturarv och dess utveckling samt medverka till att hemslöjd, slöjd och hantverk har en självklar plats i människors dagliga liv.”

Som ett led i opinionsbildningen och påverkansarbetet lämnar Riksförbundets styrelse remissyttranden gällande relevanta statliga utredningar. Under 2024 lämnade Riksförbundet yttranden över Kultursamverkansutredningen, Folkbildningsutredningen och Statskontorets rapport gällande nämndöversynen. Dessutom ställde sig styrelsen bakom Ideell kulturallians yttrande över Fritidskortet och skickade in synpunkter gällande Nya regler om geografiska beteckningar och internationella varumärken.

Ett annat sätt att berätta om verksamheten och påverka är att hålla kontakt med politiker, departement och myndigheter. Under 2024 har ett omfattande arbete lagts ner för att träffa ledamöter i riksdagens kulturutskott. Ordförande och verksamhetschef har träffat följande företrädare:

- ♦ Amanda Lind (MP) ordf. t.o.m. maj 2024
- ♦ Vasiliki Tsouplaki (V)
- ♦ Louise Thunström & Eva Pihl Krabbe (S)

- ♦ Catarina Deremar (C)
- ♦ Kristina Axen Ohlin (M)
- ♦ Roland Utbult (KD)
- ♦ Anna-Lena Hedberg (SD)
- ♦ Mats Berglund (MP) ordf. fr.o.m. maj 2024

Utöver kulturutskottet har ordförande och verksamhetschef även träffat:

- ♦ Tjänstepersoner på Kulturdepartementet
- ♦ SKR:s kultur- och fritidsberedning
- ♦ Svenska Unescorådets styrelse
- ♦ Kulturrådets generaldirektör
- ♦ Nämnden för hemslöjdsfrågor, NFH, vid två tillfällen under året.

Dessutom har följande genomförts:

- ♦ Verksamhetschefen deltog under det kulturpolitiska konventet Folk och kultur.
- ♦ Verksamhetschef och ordförande deltog i MYKA:s kulturpolitiska seminarium april.
- ♦ Verksamhetschefen har deltagit i möten kring de nya statliga demokrativillkoren och statistik för kulturella och kreativa branscher.
- ♦ Ordförande deltog i julminglet som Socialdemokraterna i kulturutskottet anordnade.
- ♦ Samtal har löpande förts med tjänstepersoner på Institutet för språk och folkminnen (Isof) och Sv. Unescorådet kring arbetet med det immateriella kulturarvet.

UTÅTRIKTADE KANALER

Innehållet i Riksförbundets olika kanaler för utåtriktad kommunikation har under 2024 planerats utifrån verksamhetsplanen. De kanaler som använts 2024 är: hemsida, Instagram, Facebook, YouTube, LinkedIn samt nyhetsbrev via Mailchimp.

Under slutet av 2024 genomfördes även en rekrytering med tillhörande annonsering och marknadsföringsmaterial för senior rådgivare inom slöjdområdet inför pensionsavgång i mars 2025.

Hemsidan, SHR:s största informationskanal

Hemsidan är organisationens huvudsakliga ansikte utåt och fyller en viktig funktion som sökmotor för föreningsarnas aktiviteter (Slöjdkalendern) och som ren informationskanal både för SHR och för anslutna medlemsföreningar.

Under hösten 2024 påbörjades översyn av nuvarande hemsida för att 2025 kunna påbörja arbetet med en ny hemsida. I översynen har det ingått arbete med referensgrupp, research samt en grundlig överblick av struktur, system och behov.

Sociala medier

Riksförbundet arbetar relationsbyggande och informativt genom olika sociala medier: Facebook, Instagram, YouTube och LinkedIn. Vi anpassar innehåll och budskap efter olika målgrupper, trender och beteendemönster på de olika plattformarna, svarar på frågor och deltar i konversationen. Minskningen av kommunikörstjänsten har påverkat hur aktiva SHR kan vara på de olika plattformarna och det avspeglas både i antal följare och i räckvidden.

Trots detta fick SHR 800 nya följare på Instagram år 2024 och har därmed 15 800 följare, Facebooksidan fick 367 nya följare och YouTubekanalen fick 380 nya prenumeranter. LinkedIn är fortfarande en liten plattform, men når en lite annan målgrupp och har delvis ett annat innehåll än övriga kanaler. Antalet följare var 580 följare, den 31 december 2024, vilket är en ökning med 185 st jämfört med 2023.

För att mäta hur SHR:s innehåll på de olika plattformarna presterar mäts räckvidden, d.v.s. hur många människor som exponeras för innehållet, samt sid/profilbesök.

Statistik Instagram:

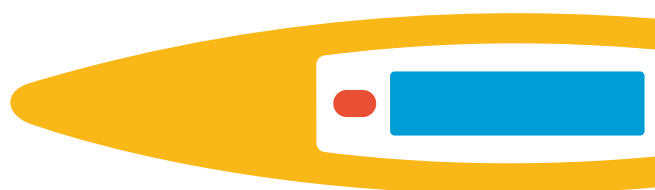
År	Räckvidd	Sid/profilbesök
2024	42 369	8 738
2023	62 037	8 359
2022	116 228	10 820

Statistik Facebook:

År	Räckvidd	Sid/profilbesök
2024	156 137	10 453
2023	101 164	8 223
2022	272 470	3 793

Statistik Youtube:

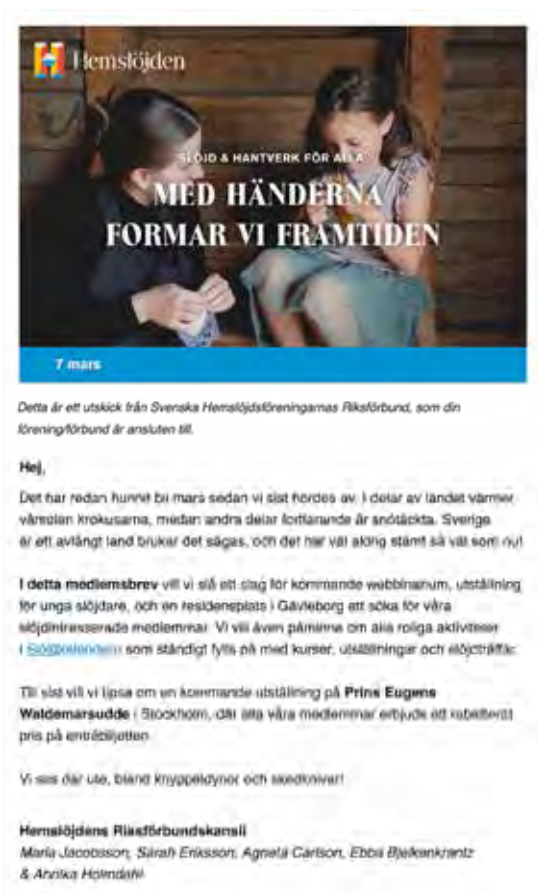
År	Räckvidd	Visningar
2024	503 256	121 394
2023	649 400	124 900
2022	643 333	105 119

Nyhetsbrev

Hemslöjden skickar digitala nyhetsbrev till enskilda medlemmar. Det är privatpersoner som i sin tur är medlemmar i en av SHR:s medlemsföreningar och som angett e-postadress.

Innehållet är varmt och välkomnande och syftar till att skapa tillhörighet och gemenskap. 2024 skickades sju nyhetsbrev ut till enskilda medlemmar.

Inledningen till ett nyhetsbrev från mars 2024.

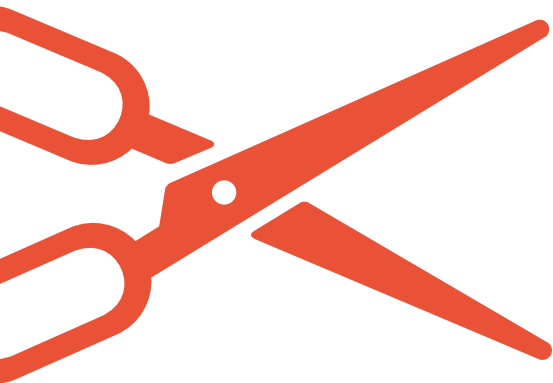
Kommunikation riktad till föreningar/förbund

I början av 2024 valde SHR att göra ett tillägg i den gemensamma visuella identiteten. Denna uppdatering gjordes då flera lokalföreningar/förbund efterfrågat en logga med sitt namn i kombination med Hemslöjds-H:et. Alla lokalföreningar/förbund erbjöds att få en ny logotyp i detta nya enhetliga format, 18 st har hittills valt att göra det och därmed ta ett steg närmare vår gemensamma visuella identitet.

Riksförbundet har även lagt till en affisch bland materialet i föreningarnas verktygslåda på hemsidan. Det innebär att de kan beställa ett tryckfärdigt original med sin förenings namn och information att använda på exempelvis en trottoarprat. Filen kan de sedan använda för att själva beställa hos sitt lokala tryckeri.

Inför Hemslöjdens dag genomfördes ett kunskapswebbinarium för alla medlemsföreningar/förbund. Totalt deltog 59 representanter. Webbinariet handlade om hur man kan kommunicera utåt som förening genom sociala medier, hemsida och Slöjdkalender. Dessutom fick deltagarna närmare se vilket material som finns i verktygslådan på hemsidan, lättillgängligt att ladda ner och använda sig av.

Riksförbundet skickar ut aktuelltbrev till alla föreningar och förbund genom dess ordförande och sekreterare. Utskicket innehåller viktig information från kansliet, men även tips om bidrag att söka, kommande webinarium m.m. 2024 skickades 9 aktuelltbrev ut till representanterna.

Pressbearbetning

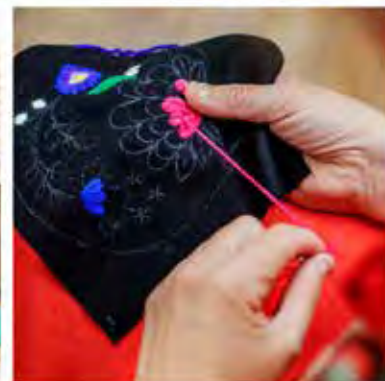
Under året har tre pressmeddelanden publicerats av Riksförbundet via hemsidan om följande nyheter:

- ◆ Ackrediterad NGO
- ◆ Teknikhäftet Om skogens material
- ◆ Hemslöjdens dag

I samband med NGO-ackrediteringen i juni arrangerade Riksförbundet en pressträff på Skeppsholmens folkhögskola som besöktes av såväl tjänstepersoner, slöjdare, journalister och SVT:s Kulturnyheter som gjorde flera inslag i sina sändningar samma dag.

I samband med releasen av Om skogens material köptes häftet in av flertalet hemslöjdsbutiker samt började säljas i nätbokhandeln. Under den period häftet fanns till försäljning 2024 såldes det 847 exemplar.

Inför Hemslöjdens dag 2024 tillhåll Riksförbundet bilder, pressmeddelande, texter och övrig information färdig att användas av föreningar/förbund.

Pressträff på Skeppsholmens folkhögskola i samband med ackrediteringen. Foto: Ylva Sundgren.

Detta resulterade i att bland annat Dagens Nyheter och lokalpress valde att ta upp nyheten.

Riksförbundet har även haft helsidesannonser i samtliga nummer av tidskriften Hemslöjd 2024. Budskapet var *Bli medlem*, bortsett från en annons inför *Hemslöjdens dag* och en inför det nya teknikhäftet *Om skogens material*.

Annonsering i tidskriften Hemslöjd 2024.

MEDALJER, FÖRTJÄNSTMÄRKE OCH DIPLOM

SHR fick 1945 medgivande av konung Gustav V att återuppliva, den år 1753 av medaljgravören Daniel Fehrman utförda medaljen. Medaljerna instiftades av konung Adolf Fredrik och drottning Lovisa Ulrika, en för kvinnliga och en för manliga slöjdare. De av konung Gustav VI Adolf (den 22 november 1954) fastställda bestämmelserna gäller sedan dess för utdelning av dessa medaljer.

Hemslöjdens medaljer är avsedda att utgöra belöning för framstående insatser inom hemslöjdens område, för främjande av hemslöjd eller för mångårigt och skickligt hemslöjdsarbete. Medaljen i guld eller silver utdelas av SHR:s styrelse. Hemslöjdsförening eller minst tre ledamöter i SHR:s styrelse kan föreslå lämpliga medaljörer. Efter motiverat förslag med namn på person som ska erhålla en medalj tar styrelsen beslut. Medaljen bekostas av den organisation som utdelar medaljen. 2024 delades ingen medalj ut.

SHR beslutade vid förbundsstämman i Dalarna 1978 att framställa ett förtjänstmärke i guld. Förtjänstmärket utgör ett komplement till medaljerna i guld och silver. SHR:s förtjänstmärke i guld utdelas till personer som på olika sätt har utfört ett förtjänstfullt arbete till gagn för den svenska hemslöjden. Förtjänstmärket får utdelas både av styrelsen för respektive hemslöjdsförening och av styrelsen för Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund. Förtjänstmärket bekostas av den organisation som delar ut märket. Förtjänstmärken och medaljer kan utdelas till personer som arbetar för hemslöjden, såväl inom som utanför Hemslöjden.

Diplom för slöjd är ett grafiskt blad efter ett pappersklipp av Agneta Flock. Diplomet kan användas av medlemsföreningarna som ett alternativ till stipendier och medaljer när föreningarna vill uppmärksamma särskilda personer/slöjdare inom Hemslöjden.

Medaljen i guld har tilldelats:

- ♦ HKH Prins Eugen (1945)
- ♦ Överhovstallmästare H. O. Ramel (1945)
- ♦ Fröken Lilli Zickerman (1945)
- ♦ Fru Anna Fahlén (1949)
- ♦ Landshövding Bo Hammarskjöld (1951)
- ♦ Fru Mattis Hörlén (1952)
- ♦ Professor Gerda Boëthius (1954)
- ♦ Rektor Erland Borglund (1954)
- ♦ Fru Emma Jacobsson (1964)
- ♦ Byrådirektör Carl Lamberth (1965)
- ♦ Fru Ulla Melin (1965)
- ♦ Verkst. direktör Gull Lillecrona (1968)
- ♦ Textilkonstnär Märtha Gahn (1970)
- ♦ Docent Anna-Maja Nylén (1971)
- ♦ Direktris Gertrud Ingers (1971)
- ♦ Verks. direktör Eric Hanes (1976)
- ♦ Intendent Gunnel Hazelius Berg (1978)
- ♦ Spetskonsulent Sally Johanson (1980)
- ♦ Förste hemslöjdskonsulent Brita Sundblad Laurin (1981)
- ♦ Förvaltningschef Bertil Ugglå (1986)
- ♦ Förbundsordförande Ingegärd Oskarsson (1989)
- ♦ Rektor Greta Johansson (1992)
- ♦ Läns hemslöjdskonsulent och slöjdare Kjell Wikström (1995)
- ♦ Läns hemslöjdskonsulent och slöjdare Wille Sundqvist (1995)
- ♦ Textilkonstnären Edna Martin (1998)
- ♦ Intendent Sofia Danielson (1998)
- ♦ Chefredaktör Katarina Ågren (2001)
- ♦ Docent Elisabet Stavenow-Hidemark (2001)
- ♦ Textilkonstnär Wanja Djanaieff, (2005)
- ♦ F.d. intendent Ingrid Bergman (2009)
- ♦ Verksamhetschef Kerstin Andersson Åhlin (2017)
- ♦ Läns hemslöjdskonsulent Anna Karin Reimersson (2017)
- ♦ Carola Gunnarsson (2023)

HEMSLÖJD MEDIA SVERIGE AB

Bolaget Hemslöjd Media Sverige AB ägs av Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund och inom bolaget ryms tidningen Hemslöjd.

Enligt ägardirektiven är bolaget SHR:s kommersiella organ och har som uppdrag att synliggöra hemslöjd, slöjd och hantverk ur ett samtida perspektiv, förmedla kunskap och öka intresset för hemslöjd, slöjd och hantverk, att belysa slöjdarnas och utövarnas ställning som näringsidkare samt att medverka i opinionsarbetet kring hemslöjdens frågor.

Efter flera års arbete med att minska kostnaderna och öka intäkterna redovisar bolaget ett överskott för andra året i rad. På bolagsstämman 2025 beslutas hur stor del av överskottet från 2024 som ska återbetalas till SHR (av det återstående villkorade aktieägartillskottet).

Bolagets styrelse utgörs av ordförande Elisabeth Bjar, Annika Havas, Gunilla Kindstrand (t.o.m. 2024-12-13), Birgitta Elfström, Elin af Klintberg och Lotta Ahlvar (suppleant).

Bolagsstyrelsen genomförde åtta styrelsemöten under 2024 och en ordinarie bolagsstämma i maj.

Tidskriften Hemslöjd

Malin Vessby är tidskriften Hemslöjds chefredaktör och ansvariga utgivare.

Tidskriften är Sveriges största inom slöjd, hantverk och DIY.

Prenumeranterna utgör grunden för tidskriftens ekonomi. Under 2024 distribuerades totalt 66 973 tidningar till tidningens prenumeranter jämfört med 68 536 under föregående år. Utöver det såldes 5 497 lösnummer 2024, med en jämförbar siffra på 5 906 från 2023.

Hemslöjd nummer 1–6 2024.
Folkkonst, Hitta gnistan,
Från början till slut,
Binda, band, bundit,
Slöjd & bildning och Virkning.

Köping-Arboga-Kungsör slöjd- & hantverksförening
 Göteborg och Bohusläns hemslöjdsförbund
 Floda-Gagnef Ideella Hemslöjdsförening
 Jämtland Härjedalens Hemslöjdsförbund
 Bollnäs-Voxnadalens hemslöjdsförening
 De Sju Häradernas Hemslöjdsförening
 Bräcke kommuns hemslöjdsförening
 Gästrike-Hälsinge hemslöjdsförbund
 Jönköpings läns hemslöjdsförbund
 Hemslöjdsförbundet i Uppsala län
 Föreningen för Svensk Hemslöjd
 Gotlands läns hemslöjdsförbund
 Hemslöjdsföreningen Sörmland
 Gästriklands hemslöjdsförening
 Falkenbergs hemslöjdsförening
 Härnösands hemslöjdsförening
 Kalmar läns hemslöjdsförening
 Halmstads hemslöjdsförening
 Helsingborgs Hemslöjdsförening
 Föreningen Svenska spetsar
 Borlänge hemslöjdsförening
 Dalarnas Hemslöjdsförbund
 Föreningen Göteborgsslöjd
 Hallands hemslöjdsförbund
 Hemslöjden i Östergötland
 Inlands Hemslöjdsförening
 Föreningen Helsingeslöjd
 Arbrå Hemslöjdsförening
 HammarskogsSmederna
 Föreningen Spring Craft
 Hemslöjden i Kronoberg
 Idre Hemslöjdsförening
 Falu Hemslöjdsförening
 Hemslöjden Skaraborg
 Blekinge läns hemslöjd
 Hemslöjden Malmöhus
 Föreningen Tjörnslöjd
 Härjedalsslöjd Västra
 Bruksmederna
 Knalleslöjdarna
 Halmens Hus
 Ale Slöjdare
 Orusts slöjd
 Handakraft

Orsa Slöjdlag
 Äppelbo lamm
 Slöjdarna i Värnamo
 Salsta slöjd & smide
 Nässjö slöjdförening
 Medelpads hemslöjd
 Skaraborgs-Slöjdarna
 Örebro läns Slöjdförening
 Skånes hemslöjdsförbund
 Ängelholms hemslöjdsförening
 Mora Hemslöjdens Vänner
 Tanums hemslöjdsförening
 Lerums Hemslöjdsförening
 Uppsala hemslöjdsförening
 Kungsbacka hemslöjdsförening
 Rättviks Hemslöjdsförening
 Leksands Hemslöjdsförening
 Sollefteå Hemslöjdsförening
 Varbergs Hemslöjdsförening
 Mölndals Hemslöjdsförening
 Slöjdföreningen Jordhammar
 Orsa lin och ull ideell förening
 Sala slöjd & hantverksförening
 MittSkånes Hemslöjdsförening
 Östhammars hemslöjdsförening
 Östra Skånes hemslöjdsförening
 Örnköldsviks hemslöjdsförening
 Älvsborgs läns hemslöjdsförbund
 Västra Hälsinglands slöjdförening
 Ångermanlands hemslöjdsförbund
 Stockholm läns hemslöjdsförening
 Västerås slöjd & hantverksförening
 Södra Dalarnas Hemslöjdsförening
 Staden Malmö Hemslöjdsförening
 Lysekils hemslöjdsförening Stangen
 Norra Bohusläns kultur och hantverk
 Läns hemslöjdsföreningen i Värmland
 Norrbottens Läns Hemslöjdsförening
 Västmanlands läns hemslöjdsförbund
 Västerbottens läns hemslöjdsförening
 Riksföreningen för korg och korgslöjd
 Övre Hälsinglands Hemslöjdsförening
 Nås Hemslöjdsförening i Västerdalarna
 Surahammars konst- och hantverksgille
 Norbergs Bergslags Hemslöjdsförening
 Visa mig – en slöjdförening i Storsjöbygden

Hemslöjden